היה קורא בספר על האסקופה. ואם תאמר ולרבא בפרקין דלא גזר בכרמלית גזירה לגזירה גבי לא יצא החייט במחטו (לקמן ד' יא.): מאי איריא ספר[א] אפילו כל מילי נמי שרי בתגדל בידו[ב] כיון דאפילו בתין תגדל בידו לא אסור אלא מדרבנן ואי אפשר לאותקמה אלא באסקופת כרמלית[ג] כדמסיק אביי בפרק בתרא דעירובין (דף לא. ושם) וי"ל דנקט ספר לאשמעינן אפילו ספר אם אין תגודו בידו אסור[ד] לאפוקי רבי שמעון דאמר התם כל דבר שהוא משום שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש: **בכותל משופע.** אור"י דאיירי כגון שרבים מכתפים עליו דהוי רה"ר[ה]: **אגוז ע"ג מים לאו היינו הנחתו.** ואע"ג דאמרינן בפ"ק דב"מ (דף ט: ושם)[ו] ספינה מינח ניתא ומיא הוא דקא ממטי לה לגבי קנין שאני דלא אקרי אהל מהלכת דאהל ילפינן מיד[ז] ויד נמי איהו דקא מסגי תותא וקא ממטי לה אבל הכא ממשכן ילפינן ושם לא היה מסתמא אלא כדרך שמגיעים חפצים בני אדם[ח] ובעי אגוז בכלי וכלי לף ע"ג מים אם[ט] הוא דרך כך להגיע חפצים או לא אע"ג דודאי לאו כמונח דמי דקי"ל[י] רכוב כמהלך דמי וברש פרק בתרא (דף קנג.): משמע נמי דאם נותן על אדם כשהוא מהלך דלא חשיב הנחה א) דקאמר מניחו עליה כשהיא מהלכת ונוטל ממנה כשהיא עומדת ואמרינן נמי בהמוליא (לקמן דף פ.) הוליא דיו כשיעור שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך חייב כתיבתם זו היא הנחתם משמע דוקא כתבן שהניחן במקום שישארו שם לעולם אבל אם שפך לכלי אחר לא חשיב הנחה כיון שהוא מהלך[י]: **רבי יוחנן בן נורי אמר שניהם בו'.** מדנקט טבול יום ולא נקט שני משמע דשמן חשיב משקה דשני אחר מטמא משקין להיות תחלה[יא] וכן משמע בפ"ק דפסחים (דף יד: ושם) ומה שקשה ממנחות פירשתי שם בפסחים: **בשלמא לבן עזאי מהלך כעומד דמי.** קשה לר"י מה צריך להאי טעמא לימא בשלמא לבן עזאי לא אשכחן כה"ג דמיחייב כדפריך מהא טעמא לרבנן דאי משום דמודה בזורק דאי ידע דמודה בזורק דאי ידע לפריך נמי לבן עזאי אזורק ומושיט היכא אשכחן כו' ותירץ ר"י דה"ק בשלמא לב"ע אפילו משכחת כה"ג במשכן פטור דמהלך כעומד דמי אלא לרבנן מקשה היכא אשכחן כו'[כ] ובירושלמי[כא] פריך על דעתיה דבן עזאי אין אדם מתחייב על ד' אמות ברה"ר לעולם דיעשה כמי שהוגחה על כל אמה ואמה ויפטר ומשני משכחת לה בקופץ[כב] והש"ס דידן לא חשיב לה פירכא[כג] כדאמר בהזורק (לקמן דף לו:) דד' אמות ברה"ר אלכתא גמירי לה ולהכי לא מקשה עלה וכן קלוטה לר"ע אע"ג דכמי שהוגחה דמיא בזורק[כד] ד' אמות ברשות הרבים חייב ולא אמרינן כמי שהוגחה תוך ד' אמות ברשות[טו] הרבים וריב"א מספקא ליה כיון דבד' אמות ברשות הרבים[כב] לא אמר מהלך כעומד דמי אף על גב דבעלמא כעומד דמי לבן עזאי אם חייב לבן עזאי אפילו עמד לפוש תוך ד' אמות אם לאו וכן אם לא עמד חוץ לארבע אמות כגון שנטלה אחר מידו אם אמרינן מהלך כעומד דמי חוץ לד' אמות אם לאו וכן קלוטה לרבי עקיבא[טז] אם אמר כמי שהוגחה דמיא חוץ לארבע אמות[יז] אפילו קלוטה אחר או כלב או שנשרפה[יח] כיון דחוץ לארבע אמות לא אמרינן גרחה לרשב"א לרבי יוחנן דאמר לעיל המפנה חפציו מזוית לזוית ונמלך עליהם והוציאן פטור לית ליה דבן עזאי דאמר מהלך כעומד דמי הוה חייב[כ] וכן מוכח בהדיא ברש אלו נערות (כתובות דף לא. ושם)[כא]: מידי

קורא בספר. כל ספרים שלהם עשויים כמגילה: **ונתגלגל הספר מידו.** ולאשו אחד בידו: **גוללו אצלו.** וכפרק בתרא דעירובין[ט] מוקים לה באסקופת כרמלית כגון גבוה ג' ורחבה ד' ורשות הרבים עוברת לפניו דאי נפל כוליה מידיה ומהדרי ליה מרה"ר לאסקופה לאו חיוב חטאת איכא הלכך השתא דרשאו אחד בידו ואין כאן עקירה אפילו משום שבות נמי לא גזור: **היה קורא בראש הגג.** שהוא רה"י: **ונתגלגל הספר מידו.** ולאשו אחד בידו: **עד שלא הגיע.** רש"ש התחתון: **לי'.** התחתונים שהוא אויר כ"ה גוללו אצלו: **הגיע לי'.** אסור לגוללו דגזור רבנן משום שבות איכא דאוגדו בידו אטו איכא דנפק מידיה כוליה דלא לייתיה דאיכא חיובא דאורייתא: **הופכו על הכתב.** כתבו לגד הכותל והחלק כלפי ר"ה שלא יהא מוטל כל כך בבזיון: **והא לא נח.** ואמאי אסור לגוללו אצלו: **משופע.** בולט מלמטה ומצר מלמעלה דנח ליה על אותו שיפוע: **מי עבידי דנייחי.** אלא בדבר שיש לו תוך: **מהו דתימא.** לאו היינו הנחתן דתהוי עקירתן עקירה דהא ניידי ואזלו: **קמ"ל.** דהיינו הנחתן ועקירתן עקירה: **שמן שלף ע"ג יין.** ועקר השמן והוליאו לר"ה. וה"ה ע"ג מים לענין שבת אבל לענין תרומה לא סגי דלא נקט יין: **מחלוקת רבי יוחנן ורבנן דתנן שמן.** של תרומה: **שלף ע"ג יין.** של תרומה: **טבול יום.** פוסל את התרומה מן התורה ביבמות בפ' הערל (דף עא.): **לא פסל אלא שמן בלבד.** לפי שאינו חבור זה לזה ושמן פסול הוא ולא טמא הילכך לא פסיל ליה ליין. ולענין שבת נמי הוי כדבר אחר הלף על המים דלאו היינו הנחתן: **היה טעון אוכלין ומשקין.** משמע שלא טענו לכך אלא היה טעון ברה"י כדי להוליכו מזוית לזוית (ג) (או מבעוד יום) ומשעקר רגליו ממלך וילא ונכנס כל היום כולו: **אינו חייב עד שיעמוד.** ואם"כ יעקור עצמו לגמרי דעמידת גופו ודאי (ד) כעמידת חפץ דמי הלכך כי עמד ועקר ע"מ לגמרי מיחייב. אבל בלא עמידה ליכא עקירה אלא עקירה ראשונה והיא לא היתה ע"מ לגמרי והתורה לא חייבה אלא מלאכת מחשבת[ה] וגמרינן ממשכן שיתכוין לעשות המלאכה אבל לא יודע שהוא שבת או כסבור שמלאכה זו מותרת: **והוא שעומד לפוש.** לנוח. ההיא הויא עמידה ועקירה דבתרה הוי עקירה אבל עומד לכתף לתקן משאו על כתיפו לאו עמידה היא: **מדאמר מר.** רבה דהוא רביה דאביי: **תוך ד' אמות.** המעביר ד' אמות ברה"ר ועמד תוך ד' אמות בפוש וחזר והשליש והניח או עמד שם: **פטור.** שלא העביר ד' אמות בעקירה אחת. ואם לכתף עמד בתוך הד' אמות וכשהשליש ד' אמות הניח או עמד שם לפוש חייב (ו) ועמידה דתוך ד' לאו עמידה היא שהיתה לכתף: **תוך לד' אמות.** המעביר ד' אמות שלימות ועמד תוך לד' אמות אם לפוש עמד הוי הנחת גופו כהנחת חפץ. ואם לכתף עמד אין זו עמידה ואם נטלה אחר מידו אחרי כן שניהם פטורין: **אמורא'י נינהו.** ר' אלעאי ור' אמי: **מר אמר לה בהאי לישנא ומר אמר לה בהאי לישנא.** ומיהו ר' יוחנן חדא זימנא אמרה: **חנוף.** רה"י: **פנויה.** רחבה והוא רה"ר: **דרך סטיו.** מקום מיוסדים שיושבים קוראים ושם כרמלית עליה דלאו להילוכא הוא כרה"ר: **חייב.** הואיל ולא עמד בסטיו לפוש אין כאן הנחה אלא בפלטיא: **וכן עזאי פוטר.** כדמפ' קסבר מהלך כעומד דמי ונמלא נעקר מרה"י ומונח בסטיו ועוקר(ה) מסטיו ומניח ברה"ר: **היכא אשכחן לה"ג.** דמפסקא רשותא אחריתי מיחייב דילמא לא חייב דאיכא אלא במוליא מרה"י לר"ה בהדיא:

מידי

מסורת הש"ס

א) עירובין לז: [קנ.], ב) [עירובין לח.], ג) לקמן ק., ד) ג"ז שם עירובין עא: טבול יום פ"ב מ"ה, ה) [רש"ל. אבל עומד לכתף פטור], ו) כתובות לא. ע"מ עירובין כ:, ז) לקמן לח.; ח) [כתובות לא: עירובין לח.], ט) [דף לח.], י) [ביצה יג:]; כ) [ועיין תוס' מעילה יב. סד"ה בשלמא], כ) [בפרקין ה.], מ) [בנמוקי הגר"י מוחק תיבות "כעומד דמי"],

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר ר' יוחנן המפנה חפציו מזוית לזוית ונמלך: (ב) רש"י ד"ה היה טעון וכו' מזוית לזוית ומשעקר רגליו כל"ל ותיבת לו מבעוד יום ממחק: (ג) ד"ה מיהו מייב וכו' נופו ולאי כהנחת חפץ דמי וכו' מתשבת דגמרי' ממשקן: (ד) ד"ה פטור וכו' לפוש מייב דעמידה דתוך ד' וכו' היא כיון שהיתה לכתף: (ה) ד"ה וכן עזאי וכו' בסטיו ונעקר מסטיו ומונח:

תוס' ישנים

א) נלאה דאם מהלך מ) כעומד דמי וכלי וכא ג' ושם בכלי דדמי לגמרא אגוז בכלי וכלי לף ע"ג המים אבל רוכב או מגיח ע"ג אדם דמי לאגוז ע"ג מים: ב) הא ליכא למימר דלית ליה מהלך כעומד דמי בשום מקום כי הכא ד"ה דהספקא סטיו חשיב כמונח דאי טעמא משום הספק כרמלית א"כ זורק ומושיט נמי ליפטר אלא ודאי גם לרה"י אי איפכא נמי אית ליה מהלך כעומד דמי לבד מד"ש ד"ה הלכתא גמירי לה אבל מודה בזורק ומושיט רק במהלך פליג ש"מ טעמא לא משום הספק כרמלית אלא משום דמהלך כעומד דמי בכל מקום והמוליא מרה"י לרה"י כיון שנכנס לרה"י חייב אבל עומד ברה"י ומושיט או זורק אינו חייב עד שתנוח לגן עזאי:

מוסף תוספות

א. דנקט דלא גזרינן אגדו בידו אטו אין אגדו בידו. תוס' הל"ש. ב. [ו]לא הוה גזרינן. תוס' הל"ש. ג. ורה"ר עוברת לפניה דאי נפיל כוליה ומייתי ליה ליכא אלא איסורא דרבנן. תוס' הל"ש. ד. דבהכי מיירי מדקתני גוללו אצלו. תוס' הל"ש. ה. דאל"כ הוה ליה כרמלית כדאמרינן לקמן מג' ועד ט' לא מדרס דרסי ליה רבים ולא כתופי מכתפי עליה והוי כרמלית. תוס' הל"ש. ו. גבי דגים שקפצו בספינה. רשב"ם. ז. [ד]אין דרך אדם להניח חפציו במקום שאין החפץ עצמו מונח ועומד במקום שהוא שם, וכן מצינו חילוק בין קנין למילי דשבת כגון במתגלגל דחשבינן ליה כמונח לענין קנין בפ"ק דבבא מציעא וגבי שבת אמרינן לקמן בהזורק דלא הוי כמונח. תוס' הל"ש. ח. חשיבא הנחה דשמא. תוס' הל"ש. ט. בקידושין (לג:) גבי תלמיד חכם ואבן המנוגעת. תוס' הל"ש. י. דאע"ג דכל הנהו לא חשיבי כמונחים מ"מ הכא מספקא לן דלמא חשיבא הנחה דשמא כך הוא רגילות להצניע חפציו. תוס' הל"ש. יא. והיה מטמא את השמן והשמן היה מטמא את היין, דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחלה חוץ מן הטבול יום (פרה פ"ח מ"ז). תוס' הל"ש. יב. מתחלת ארבע לסוף ארבע. תוס' הל"ש. יג. דנהי דמהלך כעומד דמי אפילו הכי גמירי לה דמולין מתחלת ארבע לסוף ארבע חייב. תוס' הל"ש. יד. [און] המעביר. תוס' הל"ש. טו. ויהא פטור. תוס' הל"ש. טז. דאמר קלוטה כמי שהונחה דמי. תוס' הל"ש. יז. אם זרק ארבע ולא נח שם. תוס' הל"ש. יח. אם חייב משום דאמרינן כיון שהגיע לסוף ד' הרי הוא כמי שמונח באויר, או לא. תוס' הל"ש. יט. [ו]דוקא בכרמלית קאמר בן עזאי מהלך כעומד דמי משום. תוס' הל"ש. כ. [ד]כיון שנמלך ויצא כעומד לפוש ועוקר דמי. רמב"ן. כא. דאמרינן התם שאמרנו מים ע"ג מים היינו הנחתן. פי' לפוש, כגון שיגע במשוי שעליו ומתכוין לעמוד להתרוח ולנוח כדי שיסור יגיעו זה, חשוב כאילו הניח המשא שעליו, וכל כי האי גונא הוי הנחה. אבל לכתף שכוונתו לתקן המשא שעל כתיפו פטור דכמהלך דמי ולא עקר ולא הניח. הא דא"ר יוחנן המתכוון לפנות חפצים מזוית לזוית ונמלך עליהן והוציאן פטור, שלא היתה עקירה בכוונה להוציאן לחוץ במקום חייב אלא לזוית שאין שם חייב, ועיקרו באלו נערות וכבר פירשנוהו שם. פי' סטיו, אצטבא והוא איקרביטא, ועושין כי האי גונא בפני החנויות. ועל זה שנינו בחיצונה המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב ובן עזאי פוטר. סטיו, זהו כרמלית. לבן עזאי כאילו עומד בסטיו שנמצא מוציא מכרמלית לרחבה, אלא לרבנן אמאי חייב.

רבינו חננאל

היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו כו', כד נח זה הספר ע"ג כותל משופע. ודחינן אימור דאמר רבה בספר דעביד דניח מיא מי עבידי דניחי. ואוקמא רבא כגון שקלט מע"ג הגומא ונמצא המוציאו לרה"ר שקלט ממקום ד', רבא לטעמיה דאמר רבא מים ע"ג מים היינו הנחתן אגוז ע"ג מים לאו היינו הנחתו, כגון שעקר והוציא אגוזים מרה"י ונתנם ע"ג מים ברה"ר עקירה איכא הנחה ליכא. בעי רבא הוציא ונתן אגוז בכלי והכלי נתון במים מהו, בתר אגוז אזלינן והא נח חייב, או דילמא בתר כלי אזלינן והא לא נח, ועלתה בתיקו. הוציא שמן ונתנו ע"ג [יין] מחלוקת ר' יוחנן בן נורי ורבנן דתנן בפרק [ב' דטבול יום] שמן שצף ע"ג יין ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא שמן בלבד, ור' יוחנן בן נורי אמר שניהם חיבור, לתנא קמא לא נח לר' יוחנן בן נורי נח, כמו שהמים

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה. יותר מד' אמות וכל כמה דלא מנח ליה פטור וכי אנחיה חייב ואע"ג דאיפסיק הילוכא ביני וביני: **מתחלת ד' לסוף ד'.** אמות מצומצמות: **לגולי עצמא מקום חיוב.** אם יטלהו חוץ לד' ויניחהו כאן שהרי העבירו ד' שלימות: **אלדי**

ר"ה. מרה"י לר"ה(ב) כגון חצר שנפרץ לר"ה דהוי מקום המחילה לדי ר"ה ופליגי בה ר' אליעזר ורבנן בעירובין בפ' כל גגות(ג) ואמרי רבנן דלאו כר"ה דמו ואפ"ה כי אפיק מרה"י לר"ה דרך שם חייב: **היכא דליכא היפופי.** כגון ההיא דעירובין: **היכא דאיכא היפופי.** נועלים יתדות קטנות לפני הכותל שיחופו שם עגלות וקרונות ולא יחופו בכותל ויפילוהו: **מי שמעת ליה.** דהוי ר"ה ואפילו הכי כי אפיק לר"ה דרך שם חייב: **בזורק.** מחנות לפלטיא דרך סטיו דחייב דהא לא נח בכרמלית מידי: **המכנים והמוציא פטור.** דמהלך כעומד והא נח גופו בכרמלית: **ד' רשויות.** כולהו מפרש ליה: **גדר.** כותל שהוא גבוה י' ורחב ד' הוי רה"י: **סרטיא.** מסילה שהולכין בה מעיר לעיר: **פלטיא.** רחבה של עיר שאם מתקבצין לסחורה: **ומבואות.** של עיר רחבים י"ו אמה: **המפולשין.** משני ראשיהן(ד) לפלטיא: **עגוש ברם.** בלא התראה: **ונסקל.** בהתראה: **בקעה.** שדות הרבה קנפני"א בלע"ז: **איסטוונים.** שלפני החנויות שיושבים שם סוחרים: **והכרמלית.** לקמיה(ה) פריך אטו כל הני יש ובקעה לאו היינו כרמלית דקתני תנא לעיל: **אינן לא ברשות היחיד.** משום דדמיא לרה"ר דאין להם מחיצות: **ולא ברה"ר.** דאינן דומין לגבלי מדבר דלאו להילוכא דרבים עבידי: **אין נושאין ונותנין בהן.** כלומר אין מטלטלין בהן אלא בתוך ד' משום דדומין לר"ה וגזרו בהן רבנן אטו ר"ה: **ואם הוציא והכניס פטור.** וזו היא כרמלית האמורה למעלה: **חצר של רבים.** שפתוחין לחצר בתים רבים וחצר פתוחה לרה"ר ובני הבתים יוצאים דרך החצר לרה"ר: **ומבואות שאינן מפולשין.** שראשו אחד סתום וחצרות פתוחין לו ובני החצרות יוצאין דרך מבוי לרה"ר: **עירבו.** כל הבתים של חצר יחד בפת וכן לענין המבוי אם עירבו החצרות הפתוחות לו ביחד: **מותרים.** להכניס ולהוציא מן הבתים לחצר וכן מן החצרות למבוי: **לא עירבו אסורין.** מפני שהבית מיוחדת לבעליה והחצר רשות לכולן ונמצא מוציא מרשות לרשות אע"פ שאמיהן רה"י לעשות סייג לתורה להרחיק(ו) שלא יוציא מרה"י לרה"ר. והך מילתא לאו מחילוק ד' רשויות היא דבין עירבו בין לא עירבו רה"י היא והמוציא מתוכו לרה"ר חייב: **אדם עומד על האסקופה נוטל מעני העומד בחוץ ונותן לו כו'.** וזה מקוש פטור שהוזכר למעלה שאינו חשוב רשות לעצמו לפי שאינו רחב ד' כדמפרש לקמן [מ:] **ובטל אצל רה"י ואצל רשות הרבים: וכלבד שלא יטול כו'.** דמזלזל באיסורי שבת לכתחלה לגרוס הולאה מרה"י לרה"ר וגזירה דילמא אתי לאקולי ולאפוקי להדיא מרה"י לרה"ר: **משמשם שפי רשויות.** פעמים שהיא משמשת בתורת רה"י ופעמים כרה"ר ולקמיה מפרש לה בשילהי כולהי שמעתתא [ט.]: **הרי זו רשות לעצמה.** אע"פ שהיא רה"י כדאמרינן לעיל בגדר גבוה י' ורחב ד' הוא רשות בפני עצמה ואין מוציאין מן הבית לתוכה ולקמן [שם] מפרש טעמא: **בשני לדי רה"ר.** זו כנגד זו:

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה. ה"ל למנקט המוציא דאיירי ביה לעיל [א] דלכל כמה דלא מנח ליה מיפטר אלא משום דבתר הכי נקטו מעביר[ב] נקטו ליה נמי השתא ובכל עניני העברה בר"ה קאמר: **התם** כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא. [ג] ומוציא ומושיט ומעביר ד"א בר"ה דרך למעלה מי' דחייב[ד] אע"ג דאי הוה מנח ליה [ה] למעלה מי' פטור [ו] מ"מ תחתיו במקום שמהלך מקום חיוב הוא אבל סטיו הקרקע נמי מקום פטור הוא: **מידי** דהוה **אצדי ר"ה.** וא"ת מה

פשוט לן יותר דרך לדי ר"ה מדרך סטיו וי"ל דדרך בית שיש לפניו לדלין וכן היה מסתמא במשכן[ז]: **היכא** דאיכא **היפופי כו'.** ותימה

בפ' כל גגות (עירובין לד. ושם) פריך[ח] ולפלוג בגדי ר"ה דעלמא פירוש ואמאי פליגי בחצר שנפרצה[ט] ומשני אי הוי פליגי בעלמא ה"א כי פליגי רבנן עליה ה"מ היכא דאיכא היפופי אבל היכא דליכא היפופי מודו קמ"ל משמע דר"א נמי פליג בדאיכא היפופי וי"ל דה"ק קמ"ל דהיכא דליכא היפופי דוקא פליגי אבל היכא דאיכא היפופי מודה רבי אליעזר[י] אי נמי ההיא סוגיא כרב פפא דהכא דלא מחלק: **המושיט** והזורק חייב. וא"ת

אמאי מודה במושיט וזורק כיון דלא יליף דרך סטיו מדרך לדי לענין (ז) מעביר ה"נ לא נילף בזורק ומושיט וי"ל דלבן עזאי מעביר דרך לדי נמי פטור אע"ג דהיה במשכן[כ] משום דמהלך כעומד דמי אבל זורק ומושיט דרך סטיו יליף מזורק ומושיט דרך לדי:

ארבע רשויות לשבת. ק' לרשב"א ליתני ה' רשויות דהא קרפף יותר מבית סאתים אלא הוקף לדירה[יא] הזורק מר"ה לתוכו או מיפכא חייב ואין מטלטלין בו אלא בד"א וי"ל דהתם רה"י גמור אלא לענין דאין מטלטלין בו אלא בד"א עשאוה[יב] ככרמלית והרי כבר שנה רה"י וכרמלית ולהכי נמי לא תני חצר אלא עירבו[יג] (יד): **כרמלית.** [יד]בירושלמי ברים שבת תני ר' חייא כרמל רך (ומלא)[טו] לא לח ולא יבש אלא בינוני ה"נ כרמלית אינו לא כרה"י ולא כר"ה: **יתר על כן א"ר יהודה.** הכי מיתני' בתוספתא פרק ז' [ה"ט] דעירובין אחד חצר שבין ב' חצרות ואחד חצר שבין שני בתים כו' וגשרים ונפשות וי"ה מקורה מטלטלין תחתיו בשבת דברי ר' יהודה יתר על כן א"ר יהודה כו' פירוש יתר ע"כ בשני בתים משני לדי ר"ה דאף על גב דליכא למימר פי תקרה יורד וסותם כמו בגשרים ונפשות וי"ה מקורה דרישא אפ"ה נושא ונותן באמצע דקסבר ר"י ב' מחיצות דאוריי' כדאמרן בפ' כל גגות (עירובין לה.) וא"ת אמאי לא מייתי הכא מתני' דכל

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה התם לאו אע"ג דכמה דנקיט ליה ואזיל פטור כי מנח לי' חייב ה"נ ל"ש מי דמי התם כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא הכא אי מנח ליה בסטיו מקום פטור הוא אלא מידי דהוה אמעביר חפץ מתחלת ד' לסוף ד' התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בתוך ד' אמות פטור כי מנח ליה בסוף ד' אמות חייב ה"נ ל"ש מי דמי התם לגבי דהאי גברא מקום פטור הוא לכ"ע מקום חיוב הוא הכא לכ"ע מקום פטור הוא אלא מידי דהוה אמוציא מרה"י לרה"ר דרך צדי רה"ר התם לאו אע"ג דאי מנח ליה אצדי רה"ר פטור וכי מנח ליה ברה"ר חייב ה"נ ל"ש מתקיף לה רב פפא הניחא לרבנן [ט] דאמרי צדי רה"ר לאו כרה"ר דמי אלא לר' אליעזר [י] (בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי מאי איכא למימר א"ל רב אחא בריה דרב איקא אימור דשמעת לר"א [יא] (בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי היכא דליכא היפופי אבל היכא דאיכא היפופי מי שמעת ליה הלכך להא דמיא [יב] א"ר יוחנן ומודה בן עזאי בזורק תניא נמי הכי [א] המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב אחד המוציא ואחד המכנים [יג] ואחד הזורק ואחד המושיט בן עזאי אומר המוציא והמכנים פטור המושיט והזורק חייב: [יד] ת"ר [ב] ד' רשויות לשבת רה"י ורה"ר וכרמלית ומקום פטור ואיזו היא רה"י [ג] חריץ שהוא עמוק י' ורחב ד' וכן גדר שהוא גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה ואיזו היא רה"ר [ד] סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין זו היא רה"ר גמורה אין מוציאין מרה"י זו לרה"ר זו ואין מכניסין מרה"ר זו לרה"י זו ואם הוציא והכניס [ה] בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת ונסקל [ו] אבל ים ובקעה ואיסטווניות והכרמלית אינה לא כרה"ר ולא כרה"י [ז] ואין נושאין ונותנין בתוכה ואם נשא ונתן בתוכה פטור [ח] ואין מוציאין מתוכה לרה"ר ולא מרה"ר לתוכה ואין מכניסין מרה"י לתוכה ולא מתוכה לרה"י ואם הוציא והכניס פטור [ט] חצרות של רבים ומבואות שאינן מפולשין עירבו מותרין לא עירבו אסורים אדם עומד על האיסקופה נוטל מבע"ה ונותן לו נוטל מעני ונותן לו ובלבד שלא יטול מבעה"ב ונותן לעני מעני ונותן לבעה"ב ואם נטל ונתן שלשתן פטורים אחרים אומרים איסקופה משמשת ב' רשויות בזמן שהפתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוץ ואם היתה איסקופה גבוהה י' ורחבה ד' ה"ז רשות לעצמה: אמר מר זו היא רה"י למעוטי מאי למעוטי הא דר' יהודה [י] דתני' יתר על כן א"ר יהודה מי שיש לו ב' בתי' בשני צדי רה"ר עושה לחי

לרה"ר ומרה"ר לתוכה פטור, ואמרינן בגמ' ואיבעי תימה בצידי רה"ר קמיפלגי דר' אליעזר סבר צידי רה"ר כרה"ר דאמו, ורבנן סברי צידי רשות הרבים לאו כרה"ר דאמו.

יח א מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה טו סמג לאוין קפ טושע"ע ס"ח סי' שמו סעיף ח:

יט ב מיי' שם הלכה ח וסמג שם טושע"ע ס"ח סימן שמה סעיף ח:

כ ג מיי' שם טושע"ע שם סעיף ב:

כא ד מיי' שם טושע"ע שם סעיף ז:

כב ה מיי' פ"ח מהל' שבת הלכה ב:

כג ו מיי' פי"ד שם הל' ו סמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמה סעיף יד:

כד ז מיי' שם הל' יא וסמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמו סעיף ב:

כה ח מיי' שם הלכה יג טושע"ע שם סע"ח:

כו ט מיי' פ"ח מהלכות עירובין הל' ה סמג עשין דרכנן ח טושע"ע ס"ח סי' שסו סעיף ח וסי' שפו סעיף ח:

כז י מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה י סמג שם טושע"ע ס"ח סי' שפד סעיף ב:

כח יא מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה ט ופ"ה מהל' שבת הלכה ב: מהרי"ל מנהגים הלכות שבת אות ב: מגן אברהם סי' שמ"ה סק"ב: ב"ח סי' שמ"ה: ט"ז סי' שמ"ה סק"ב: מ"מ סי' שמ"ה סק"ב: מ"ב סי' שמ"ה סק"ב: ערוך השלחן סי' שמ"ה סי"ב:

כט יב מיי' שם הלכה ז וסמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמ"ה סעיף ד:

ל יג מיי' שם הלכה ח וסמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמ"ה סעיף ה:

לא יד מיי' שם הלכה ט וסמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמ"ה סעיף ו:

לב טו מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה ד:

לג טז מיי' שם הלכה ה וסמג שם טושע"ע ס"ח סי' שמ"ה סעיף ז:

לד יז מיי' שם הלכה ו:

לה יח מיי' שם הלכה ז:

לו יט מיי' שם הלכה ח:

לז כ מיי' שם הלכה ט:

לח כא מיי' שם הלכה יא:

לט כב מיי' שם הלכה יב:

מ כג מיי' שם הלכה יג:

מא כד מיי' שם הלכה יד:

מב כה מיי' שם הלכה טו:

מג כו מיי' שם הלכה יז:

מד כז מיי' שם הלכה יח:

מה כח מיי' שם הלכה יט:

מו כט מיי' שם הלכה כ:

מז ל מיי' שם הלכה כא:

מח לא מיי' שם הלכה כב:

מט לב מיי' שם הלכה כג:

נ לג מיי' שם הלכה כד:

נא לד מיי' שם הלכה כה:

נב לה מיי' שם הלכה כו:

נג לו מיי' שם הלכה כז:

נד לז מיי' שם הלכה כח:

נה לח מיי' שם הלכה כט:

נו לט מיי' שם הלכה ל:

נז מ מיי' שם הלכה לא:

נח מא מיי' שם הלכה לב:

נט מב מיי' שם הלכה לג:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואחד המכניס אחד המושיט ואחד הזורק כו' עזאי: (ב) רש"י ד"ה אלדי רשות הרבים מרה"י לרה"ר דרך צדי רה"ר כגון חצר: (ג) ד"ה לא עירבו וכו' לתורה להרחיק האדם מן העבירה שלא יוציא: (ד) תוס' ד"ה המושיט וכו' מדרך לדי לענין מוציא ה"נ לא נילף וכו' וי"ל דלגבן עזאי מוציא דרך לדי:

לעזי רש"י

קנפני"א. ערבה, שדות.

מוסף רש"י

צדי רה"ר. סמוך לבתים, שנתנין לתוכן מן הבתים אבנים ומכסולים לבתיהן חיכוך העגלות ומאותן תפופי ולפנים קרי לדי: רה"ר (כתובות לא:). סרטיא. דרך הילוך לבני אדם, ופלטיא. רחוב לשווקים (ערובין ז:). ומבואות המפולשין. שדומין לדגלי מדבר, דכל מילי דשבת ממשכן גמרינן, ועגלות של לויים בתוחב יו"ו אמה אחוז, כדאמרינן בזורק (לקמן צט.) הלכך לא הוי רה"ר בגיר מי"ו אמה רוחב ומפולש מב' לאמצע (ערובין ב.). אדם עומד על האסקופה נוטל כו'. ואפילו איסורא דרבנן ליכא (שם לג.). מי שיש לו שני בתים כו'. לענין מעיה איירי בבונה עליה מבית לבית שבשני לדי רה"ר וכן גשרים המפולשין לרה"ר, דשרי ר' יהודה לטלטולי תוחיה משום פי תקרה יורד וסותם, בפרק כל גגות העיר (ערובין לה.), וקאמר בברייתא יתר על כן, דאפילו היכי דליכא פי תקרה, דאחיל ואיכא שתי מחיצות מעליתא, ומחיצת הבית מכאן ומחיצת בית השני מכאן, שני בתקנתא פורתא (שם ו.).

רבינו חננאל

ואמרי מידי דהוה אמוציא דרך צידי רשות הרבים, התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בצידי רה"ר פטור, כי מפיק לה לרה"ר חייב, הכא נמי כך. והוא דאית לההוא כותל שהוא צידי רה"ר היפופי, פי' אבנים יוצאות מן הקיר כזיזים כדי שלא יחופו ויחככו הבהמות ובני אדם העוברים ובאין בקיר ויהרסוהו, דאפילו לר' אליעזר דאמר צידי רה"ר כרה"ר הן, היכא דאיכא היפופי דברי הכל לאו כרה"ר נינהו. א"ר יוחנן מודה בן עזאי שהזורק דרך סטיו מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב, תניא נמי הכי אחד הזורק ואחד המושיט ואחד המוציא ואחד המכניס מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב, בן עזאי אומר המוציא והמכניס פטור והזורק חייב, מ"ט לא אמרינן קלוטה כמו שהונחה. ת"ר ד' רשויות לשבת, רה"י ורה"ר כרמלית ומקום פטור. פשיטא היא זו הברייתא וגם פירשוה הראשונים ממני. איזו היא רה"י חריץ עמוק י' טפחים ורחב ד', וכן גדר גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה, זו היא למעוטי הא דתני ר' יהודה מי שיש לו ב' בתים בשני צדי רה"ר

עין משפט נר מצוה

כח א מיי׳ פי״ז מהל׳ שבת הלכה לג:
כט ב מיי׳ פי״ד מהל׳ שבת הלכה ח:
ל ג ד מיי׳ פ״ב מהל׳ מעשה הטומאות הל׳ ו:

מוסף רש״י

ואינו חייב אלא אחת. על כרחך לענין שוגג קאמר ולמשנתא, דמזיד תרי קטלי לא מקטלי, ולהכי פריך והתנן כו׳ (לקמן צו:). **שאם עשאן כולן בהעלם אחת.** וכא להודיענ שאם נתעלמו כל הלכות שבת ממנו כמה חטאות חייב עליו (לקמן עג:) וסימנא בעלמא אשמעינן לידע כמה חטאות חייב על מיעוט שבת אחת (לקמן סט:).

תוס׳ ישנים

א) הקשה ריב״ם ומאי קמ״ל ר״ש מתני׳ היא לקמן סז: ותי׳ דקמ״ל בהעלם זה וזה בידו ל״ג בשכח בכרת והזיד בלא״ה כדלקמן דף ע: ל״ג קמ״ל דלא כאיסי דאף בדאיסי חייב חטאת:
ב) ולא כעי לאימר דזו היא רש״י גמורה לאמוטי דרבנן דאם אינו כתיב לא הוי רש״ר מפסקתן זו היא רש״ר לאמוטי אידך דרבנן דמי שיש לו שני בתיב לא הוי רש״ר דאמר ולקורה משום מחילה דזהו לא מיסתבר ועוד מאא ליה טפי לאוקמי כרבנן:

מוסף תוספות

א. בלחי וקורה פתח פתוח. ריטב״ש. ב. דר׳ יהודה. ריטב״ש. ג. לגמרי לקולא. ריטב״ש. ד. לחומרא לחייב הזורק. ריטב״ש. ה. אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה. רש״י. ו. לגבי מקושש. מי׳ הר״ן. ז. וכי קאמרי׳ לעיל ענוש כרת ונסקל אצטריכא ליה ענוש כרת לאו דוקא דכיון דבכולהו מלאכות מיחייב חטאת בכולהו נמי בזדון כרת אלא נסקל איצטריכא ליה וענוש כרת אגב גרדא נסקל נקט ליה. מי׳ הר״ן. ח. [ד]מתניתין. תוס׳ הרא״ש. ט. דמסתמא איהו נמי קא חשיב להו כמו דפרטיה במתניתין. תוס׳ הרא״ש. י. [ד]קמ״ל מגינא דשגגת כרת שמה שגגה אע״ג דידעה לשבת בלאו. רשב״א לקמן סט.

רב נסים גאון

הבקעה בימות החמה רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה, בימות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן. פירשו בתוספתא במסכת טהרות [פ״ז] בפרק המסוכן אלו הן ימות החמה משתעקר תבואה מתוכה, ואלו הן ימות הגשמים משתרד רביעה שנייה, ומפורש הרביעה במסכת תעניות (דף ו) בפרק א׳.

מסורת הש״ס

ה) עירובין [כ.] כב., **ו)** לקמן לו:, **ג)** לקמן סט. ע: ענ: [לו:], **ד)** ב״ב קנג: טהרות פ״ומ״ז, **ה)** [בטהרות מ״ל לכך ולכן], **ו)** [דף ח:], **ז)** [עירובין כב.], **ח)** [במדבר ה], **ט)** [סוטה כח.], **י)** בד״ה וכי תימא,

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה ואמאי וכו׳ ורש״י יבאה בדוחק (לפי הגמרא) תא״מ ות״כ ס״א לפירוש גמורה:

גליון הש״ס

גמ׳ דאבר רב מצאתי מגילת סתרי׳ בי ר״ח. בב״מ לב ע״א: תוס׳ ד״ה יתר חיינו מדרבנן. ולא זכיתי להבין הא מה דקתני ותנן לתי כו׳ ושמא ותנן הייגו אף מדרבנן דמתאמרי׳ ל״ל אלמי הא סבר ב׳ מחילות לאוריינתא: תוס׳ ד״ה כאן כו׳ ששים רבוא כו׳. עי׳ עירובין ו׳ ע״א תוד״ה כילד:

רבינו חננאל

עושה לחי מכאן וכו׳, זה אינו רה״י לא לזורק וכ״ש לטלטל. **סרטיא** ופלטיא ומבואות המפולשות זו היא רה״ר גמורה למעוטי הא דר׳ יהודה, דתנן בעירובין בפסי ביראות ר׳ יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקת יסלקנה לצדדין, קמ״ל דאע״ג דלא סילקה אינה כרה״ר. אמר מר (ו)הוציא מרה״ר זה לרה״ר זה בשוגג חייב חטאת, במזיד בלא התראה ענוש כרת, בהתראה נסקל. פשיטא לא נצרכה אלא להא דאמר רב מצאתי מגילת סתרים בי ר׳ חייא, וכתיב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אינו חייב על אחת מהן, נמצא חיוב על אחת בפני עצמה בספק זולתי המוציא מרשות לרשות דלא מספקא חיובא, דתני בהדיא בשוגג חייב חטאת במזיד חייב כרת ונסקל. **הא** דתנן בטהרות פ״ו הבקעה בימות החמה הר״ש לשבת ומטלטלין בה, הר״ר לטומאה, וקיימא לן ספק טומאה ברה״ר טהור, בימות הגשמים שמלאה מים ואין אדם נכנס לתוכה הר״ש לזה ולזה. משני עולא לעולם הבקעה כרמלית היא, והא דתנן הר״ש כלומר אינה הר״ר. רב אשי

דכל גגות (עירובין לה.) דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש וי״ל דמתני׳ איכא לפרושי דמערבין בגורת הפתח וקסבר ג׳ מחילות דאורייתא ל״ג ה״א דמתני׳ איירי במבוי המפולש לרה״ר אבל אין ר״ה עוברת לתוכה להכי מייתי הברייתא דיתר על כן לאפי׳ רה״ר (גמורה) עוברת בה מטלטלין ע״י לחי או קורה משום דשתי מחילות דאורייתא ואע״ג דבפ״ק דעירובין (דף י.) אמתני׳ דהרחב מי׳ אמות ימעטו משמע דלכל היותר לא התיר רבי יהודה[א] אלא עד י״ג אמה ושלש [ב]היינו מדרבנן אבל מדאורייתא אפי׳ ברוחב י״ו אמות מטלטלין דאית ליה ב׳ מחילות דאורייתא דע״כ ל״ל דרבי יהודה אייר ברה״ר גמורה שבוקעין שם רבים כדמוכח בפ״ק דעירובין (דף ו: ושם) גבי כילד מערבין רה״ר ושם פירשתי[ג] וא״ת והא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוו רה״ר שמעי׳ שפיר לאפוקי מדר׳ יהודה דאית ליה ב׳ מחילות דאורייתא דלדידיה מבואו׳ המפולשות לא הוו רה״ר כיון דאיכא שתי מחילות וי״ל דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדר׳ יהודה דה״א טעמא דרבי יהודה משום דקסבר לחי וקורה משום מחילה דאיכא מאן דסבר הכי בפ״ק דעירובין (דף טו:) להכי אצטריך למתני׳ זו היא רה״ר גמורה ב)למעוטי דר׳ יהודה דלא הוי רה״ר דלחי וקורה לא חשיב מחילה: **ואמאי** קרי ליה גמורה כו׳ מהו דתימא. אומר ר״י דלשון גמורה אדרבה איפכא משמע דזו היא רה״ר גמורה אבל זו[ב] אינה רה״ר גמורה[ג] אבל היא רה״ר קלת[ד] ורש״י יבאה בדוחק (ה) לפי הגמרא: **כאן** בזמן שישראל שרויין במדבר.

משמע קלת דאינה רה״ר אלא ל״כ מצויין שם [ה]ששים רבוא כמו במדבר: **בשוגג חייב חטאת פשיטא.** כיון דאשמעינן דאפי׳ הוי רה״ר ואפי׳ הוי רה״ה פשיטא דהמוציא

מזה לזה בשוגג חייב חטאת:

הא קמ״ל כרב כו׳. מכאן מדקדק ר״י דלא קתני איסי אינו חייב על אחת מהן אלא אסקילה אבל חטאת חייב על כולם דאי קאי אחטאת א״כ כי פריך בשוגג חייב חטאת פשיטא הו״ל לשנויי הא קמ״ל כרב דאפי׳ במזיד ענוש כרת ונסקל איצטריכא ליה לא משני מידי ומעיקרא ודאי לא היה ידע דמיירי בסקילה מדפריך מדר׳ יוחנן דמיירי בחטאת והיינו משום דאינו חייב אלא אחת לא מצי לאוקמי בסקילה דאתו בתרי קטלין קטלינן ליה אבל כי קמפרש דאינו חייב על אחת מהן קאמר איסי אז ידע שפיר דלא איירי איסי אלא בסקילה דלא פליג אמתני׳ דכלל גדול (לקמן עג:) דקתני מיירינא למימר דחייב על כל אחת ואחת ואתי שפיר הא דברים פרק כלל גדול (שם סט.) קאמר אדבי יוחנן דאמר שאם עשאן כולם בהעלם אחת חייב כו׳ דידע לה לשבת במאי ומפרש דידע לה לתחומים ואליבא דר״ע ולא מצי למימר דידע לה בדאיסי דהא אכולהו חייב חטאת וכן פירש בקונטרס[ה] ולקמן ברים הזורק (דף 15:) מייתי לדאיסי לענין סקילה[ו] ולא מיישתמיט בשום מקום לאתויי לענין חטאת והא דאמרינן לקמן ברים פרק בתרא (דף קנד.) לרמי בר חמא דילמא הכי קאמר כל שחייבין על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה אומר ריב״א דאליבא דרמי בר חמא אתיא ההיא ברייתא דלא כאיסי דלאיסי איכא דוכתא דחייב חטאת ולא סקילה[ז]:

ואמר רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחת כו׳. אין צריך לפרש דפריך דמסתמא לא פליג איסי עלה[ח] אלא מדברי איסי נמי יש לדקדק כן מדקתני מיירינא כדדייק לקמן בכלל גדול (דף עג:)[ט]:

לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו אין מערבין רשות הרבים בכך ואמאי קרו ליה גמורה מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דרבי יהודה דלא הוי רה״י ה״מ לטלטל אבל לזורק מודו ליה קמ״ל: אמר מר זו היא רה״ר למעוטי מאי למעוטי אידך דרבי יהודה [ו]דתנן רבי יהודה אומר אם היתה דרך רה״ר מפסקתן יסלקנה לצדדין [א]וחכמים אומרים אינו צריך ואמאי קרו ליה גמורה איידי דתנא רישא גמורה תנא נמי סיפא גמורה ולחשוב נמי מדבר דהא תניא איזו היא ר״ה סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין [ב]והמדבר אמר אביי לא קשיא כאן בזמן שישראל שרויין במדבר כאן בזמן הזה: אמר מר אם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת ונסקל בשוגג חייב חטאת פשיטא במזיד ענוש כרת ונסקל אצטריכא ליה הא נמי פשיטא הא קמ״ל כדרב דא״ר [ג]מצאתי [ד] מגלת סתרים בי רבי חייא וכתוב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות מ׳ חסר אחת ואינו חייב אלא אחת איני [ג]והתנן אבות מלאכות מ׳ חסר אחת והוינן בה מנינא למה לי ואמר רבי יוחנן א) שאם עשאן כולן בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת אלא אימא אינו חייב על אחת מהן והא קמ״ל הא מהנך דלא מספקן: אמר מר אבל ים ובקעה והאיסטוונית והכרמלית אינן לא כרה״י ולא כרה״ר ובקעה אינה לא כרה״י ולא כרשות הרבים והא [ד]תנן בימות החמה רה״י לשבת ורה״ר לטומאה בימות הגשמים רה״י [ה](לכאן ולכאן) אמר עולא לעולם כרמלית הויא ואמאי קרי לה רה״י לפי שאינה רה״ר [ו]רב אשי אמר

כגון

לחי מלאן ולחי מלאן. בשתי פאות של אחד מן הבתים להיכר בעלמא דקסבר רבי יהודה ב׳ מחילות הוו רה״י מדאורייתא והא איכא שתי מחילות מעלייתא מחילות של ב׳ בתים: **מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דר׳ יהודה.** בברייתא ואמרי אין מערבין רה״ר בכך למהוי רה״י ה״מ לטלטל שיהא מותר לטלטל בתוכה כדקתני אין מערבין רה״ר בכך דגזור בה משום דדמי לרה״ר: **אבל לזרוק.** שהזורק מרה״ר לתוכה מודו ליה לחייב דשתי מחילות דאורייי׳ ושם רה״י עליה: **קמ״ל.** גמורה. כלומר זו היא שנגמרו מניין מחילות שלה שיש לה מחילות מכל לד כגון חריץ וכן גדר דאמרינן מד׳ לדדין גוד אסיק פני המחילה על ראשו ונמצא ראשו מוקף מד׳ לדדין וחללו ד׳ אבל דרבי יהודה לא נגמרו מחילות שלה למניינן ולאו רה״י היא כלל: **מפסקתן.** לפסי בילאות בפרק ב׳ דעירובין[ו] דהקילו חכמים משום עולי רגלים בבור בר״ה והבור עצמה רה״י שהיא עמוקה י׳ ורחבה ד׳ והממלא מתוכה ומניח על שפתה חייב והקילו חכמים לעשות ד׳ פסין ובייתן י׳ אמות דהוי חללו רה״י למלאות מן הבור וקאמר ר׳ יהודה אם היתה דרך רה״ר מפסקתן יסלקנה מבייתן דאתו רבים ומבטלי מחילתא. והתם[ז] רמינן דרבי יהודה אדרבי יהודה דלעיל דאמר נושא ונותן באמצע דלא אתו רבים ומבטלין מחילות ורבנן אדרבנן ומשנינן לה: **אינו צריך.** והיינו דקתני זו היא רה״ר אבל חילוף דרבים לבין הפסים לא הוי רה״ר הואיל ואיכא שם ד׳ מחילות: **ומאי גמורה.** הכא איכא למימר מהו דתימא כדלעיל דעיקר עשייתן משום לטלטל בתוכו וקאמרי רבנן אינו צריך דרשות היחיד היא אפילו לטלטל וכ״ש דזורק לתוכה מרה״ר חייב: **בזמן שהיו ישראל במדבר.** תשיבא רה״ר: **בזמן הזה.** אינו מקום חילוף לרבים דהולכי מדבריות לא שכיחי: **חייב חטאת פשיטא.** כיון דתנא חדא דרה״י וחדא דרה״ר ניתני סתמא ואם הוליא והכניס חייב ואנא ידענא דשגגתו חטאת דהא שבת זדונו כרת הוא: **הא נמי פשיטא.** דבהתראה סקילה ממקושש: **מגילת סתרים.** שהסתירוה מפני שלא ניתנה ליכתוב וכששמעין דברי יחיד חדשים שאינן נשנין בב״ה וכותבין אותן שלא ישתכחו מסתירין את המגילה: **אינו חייב אלא אחת.** השתא משמע אם עשאן בהעלם אחד שלא נודע לו בין כל אחת ואחת שחטא אינו חייב אלא אחת דכל חילול דשבת גוף אחד של עבירה הוא: **מגינא למה לי.** ליתני אבות מלאכות הזורע והחורש כו׳ למה לי לאשמעי׳ מגיינא הא מני להו ואזיל: **חייב על כל אחת ואחת.** ובא להודיענו סכום החטאות שאדם חייב באיסורי שבת בהעלם אחד ואשמעינן מ׳ חסר אחת הן ותו לא שאפי׳ עשה תולדותיהן עמהן אינו מביא על התולדה היכא דעשאה עם אביה דה״ל כעושה וחוזר ועושה דכול׳ חדא עבירה היא: **אינו חייב על אחת מהן.** אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה ולא פי׳ (רבי) איזו היא ואשמעי׳ תנא דמתניתי׳ דקתני נסקל דהא הוצאה והכנסה מהנך דלא מספקן היא דעל זו לא אמר איסי בן יהודה: **בימות החמה.** שאין בה זרעים: **רה״י לשבת.** דהא לאו הילוף לרבים הוא שאין רבים מסתלקין מן המסילה ליכא בשדה: **ורה״ר לטומאה.** וספקו טהור דהא לאו מקום סתירה הוא שיש בני אדם נכנסים לה. דספק טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה והתם סתירה כתיב ונסתרה והיא נטמאה[ח] דבמקום סתירה טמאה היא לבעלה מספק ומכאן אתה דן לשרץ[ט]: **בימות הגשמים.** שהיא זרועה אין אדם נכנס לה: **לעולם כרמלית הויא.** והזורק מרה״ר לתוכה אינו חייב:

כגון

כגון דאית לה מחיצות. ואשמעינן דאע"ג דהיקפה יתר מבית סאתים ולא הוקף לדירה שאין ביתו סמוך לה קודם היקף ולענין לטלטל לתוכה הויא ככרמלית כדאמרינן בעירובין[1] שאין מטלטלין בו אלא בד' אפ"ה דאורייתא רה"י היא והזורק מרה"ר לתוכה חייב: **דעולא.** דאמר מחיצה היא לקרות רה"י אלא שמחוסרת דירה לכך אסורה לטלטל מדרבנן. והא דקתני רה"ר לטומאה כגון שיש פתחים במחיצותיה וכנכסין בזו ויוצאין בזו[2]: **עולא.** דאמר אמאי קרי לה רה"י כו' מ"ט לא אמר כגון דאית לה מחיצות ורה"י גמורה קאמר ונישל בתר שמעתיה דאמר הזורק לתוכו חייב: **ורב אשי.** אמר לך רה"י קתני וכרמלית לא קרי לה תנא רה"י: **אטו כולהו.** הכך יש ובקעה ואיסטווניות לא זו היא כרמלית דהוזכר במנין רשויות הא קתני אינו לא כרה"י ולא כרה"ר ואין מוציאין כו' ש"מ זו היא רשות שלישי: **לא נצרכה.** כרמלית דקתני אלא לאוסופי כרמלית אחרינא כגון קרן זוית שנכנס בו בית לתוכו והניח מקרקעו לרה"ר: **לא ניחא דשמישתיה.** שאין יכולין להכנס לה להדיא דרך הילוכו. אי נמי בית שפניו עומד באלכסון שזיתו אחת סמוכה לרה"ר והשניה משוכה מרה"ר ולפניס זוית הבולטת מעכבת את הרבים מליכנס בהדיא בתוך כיסה של זוית האחרת: **בין העמודים.** שהיו עמודים ברחבה ותולין בהם התגרים פרגמטיא וגם איצטבאות היו לפניהם לישב שם התגרים: **לא מספגי להו להדיא.** שהיו עמודים הרבה באורך ורוחב וזה שלא כנגד זה: **לגיהנם.** סתם לגיהנם ארכה ורחבה ג' ואין לעביה שיעור יש מהן עבות ויש מהן דקות: **וטח על פניה.** כגון דבילה שמינה או טיט: **חייב.** אם זרק ד"א להוי כמונח ברה"ר דכל למטה מי' רה"ר הוא ובלבד שיגוח ע"(או) למטה מג' דהוי כקרקע או באויר כי האי דנדבקה בכותל וכדאמרינן במתני' לקמן[3] הזורק ד' אמות בכותל למטה מי' טפחים כזורק באויר וחייב. וכי אמר למטה מי' ברוחב ד' כרמלית וכשאין רחב ד' מקום פטור היינו בתשמיש המסויים כגון גב לגיהנם ורלאש כותל או עמוד דהני מסתיים תשמישתיהו אבל אויר כגון פני הכותל דבר הנדבק בו לא הוי רשותא לגפשיה אלא אי למטה מי' הוא הוי כגון דאית לה מחיצות וכי הא דאמר עולא א"ר יוחנן[4]*קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה ואפילו כור ואפילו כוריים הזורק לתוכו חייב מ"ט מחיצה היא אלא שמחוסרת דיורין בשלמא רב אשי לא אמר[5] כדעולא אלא עולא מ"ט לא אמר כשמעתיה אמר לך אי דאית לה מחיצות בקעה קרי לה קרפף היא ורב אשי *רה"י קתני: והכרמלית אטו כולהו נמי לאו כרמלית נינהו כי אתא רב דימי א"ר יוחנן לא נצרכה אלא [6]לקרן זוית הסמוכה לרה"ר דאע"ג דזימנין דדחקי ביה רבים ועיילי לגוה כיון דלא ניחא תשמישתיה כי כרמלית דמי כי אתא רב דימי א"ר יוחנן בין העמודין נידון ככרמלית מ"ט אף על גב דדרסי בה רבים כיון דלא מסתגי להו בהדיא ככרמלית דמיא אמר ר' זירא אמר רב יהודה [7]איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית למ"ד בין העמודים כ"ש איצטבא למ"ד איצטבא איצטבא הוא דלא ניחא תשמישתיה [8]אבל בין העמודים דניחא תשמישתיה לא לישנא אחרינא אבל בין העמודים דזימנין דדרסי ליה רבים כרה"ר דמיא אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא לבינה זקופה ברה"ר [9]וזרק וטח בפניה חייב על גבה פטור אביי ורבא דאמרי תרוייהו והוא שגבוה שלשה דלא דרסי לה רבים אבל [10]היזמי [11]והיגי אע"ג דלא גביהי שלשה וחייא בר רב אמר אפילו היזמי והיגי אבל צואה לא ורב אשי אמר [12]אפילו צואה אמר רבה דבי רב שילא כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן [13]אין כרמלית פחותה מארבעה ואמר רב ששת ותופסת עד עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב בית שאין בתוכו עשרה וקרוויו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל בכולו *בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד י' [14]דעד י' הוא דהויא כרמלית למעלה מי' טפחים לא הוי כרמלית וכי הא דא"ל שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מי' למאי הלכתא אילימא דאין רשות היחיד למעלה מי' והאמר רב חסדא [15]נעץ קנה ברשות היחיד וזרק ונח על גביו אפילו גבוה מאה אמה חייב מפני [16]שרה"י עולה עד לרקיע אלא

לא נצרכה אלא לקרן זוית. לא בעי למימר דאיצטריך לגדי רה"ר משום דלר"א כרה"ר דמי ואפילו אית בהו חיפופי או שמא מספקא ליה אי מודה להו רבי אליעזר אם לאו: **אבל בין העמודים.** כרה"ר דמי אע"פ שאין בין עמוד לעמוד ט"ז אמות הוי רה"ר כיון שבני רה"ר בוקעין בה וחוץ לבין עמודים *רחב ששה עשר אמה[17]: **וטח בפניה חייב.** אומר ר"ת[18] דאם נח למעלה משלשה צריך שיהא בפניה ארבעה על ארבעה ומה שמדובק בפני הלבינה חשוב כמונח עליה אע"פ שאינו אלא באויר וכן הא דתנן[19] למטה מי' זורק באויר ומוקי לה רבי יוחנן בדבילה שמינה היינו טעמא נמי דכיון שנדבק בפני הכותל שהוא רוחב ד' על ד' חשוב כמונח עליו וריב"א פי' דאף למעלה מג' לא בעי שיהא בפני הלבינה וכותל ד' על ד' דכיון שרואה את הקרקע חשיב כמונח ע"ג קרקע[20] וקשה לר"י [21]דלעיל (דף ד.) כי פריך אמתניתין דפשט[22] ידו והא בעיא עקירה והנחה מע"ג מקום אחרנא[23] לוקי מתניתין במחזיק החפץ בענין זה שרואה את פני הקרקע: **אילימא** דעד עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית. פרש"י כגון בקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקף לדירה ושאין בו רחב ארבעה זורק ונח על גביו פטור, חדץ מן הזורק ונח על פי הכלב או בפי הכבשן או בידו של אדם וכיוצא בהן המפורשות בהמוצא תפלין, משום דמחשבתו משויא להו מקום, ומפורש בהמוצא תפלין כי האי גונא דכל פחות מג' בארץ כארץ חשיב. וא"ר יוחנן אין כרמלית פחותה מד' ותופסת עד י' טפחים, אבל למעלה מי' מקום פטור הוא, והכי פירושא בפרק הזורק כי הא דאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מעשרה ואוקימנא בכרמלית, ואקילו בה רבנן מקולי רה"י דאי איכא מקום ד' על ד' הוא דהויא כרמלית ואי לא מקום פטור הוא, מקולי רה"ר נמי דעד י' הויא כרמלית למעלה מי' לא הויא כרמלית אלא מקום פטור. **הא** דרב גידל דאמר בית שאין בתוכו עשרה טפחים וקירויו משלימו לעשרה, על גגו מותר לטלטל בכלו, כי כרה"י הוא חשוב, דאמרינן בכי האי גונא גוד אסיק מחיצתא. בתוכו אין מטלטלין בו אלא בד' אמות, מ"ט כיון דלא חזי לדירה אין המחיצות מועילות, אלא כמו שאין שם מחיצות דמו.

רה"ר כיון שבני רה"ר בוקעין בה וחוץ לבין עמודים *רחב ששה עשר אמה[17]: **וטח בפניה חייב.** אומר ר"ת[18] דאם נח למעלה משלשה צריך שיהא בפניה ארבעה על ארבעה ומה שמדובק בפני הלבינה חשוב כמונח עליה אע"פ שאינו אלא באויר וכן הא דתנן[19] למטה מי' זורק באויר ומוקי לה רבי יוחנן בדבילה שמינה היינו טעמא נמי דכיון שנדבק בפני הכותל שהוא רוחב ד' על ד' חשוב כמונח עליו וריב"א פי' דאף למעלה מג' לא בעי שיהא בפני הלבינה וכותל ד' על ד' דכיון שרואה את הקרקע חשיב כמונח ע"ג קרקע[20] וקשה לר"י [21]דלעיל (דף ד.) כי פריך אמתניתין דפשט[22] ידו והא בעיא עקירה והנחה מע"ג מקום אחרנא[23] לוקי מתניתין במחזיק החפץ בענין זה שרואה את פני הקרקע: **אילימא** דעד עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית. פרש"י כגון בקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקף לדירה וקשה לר"י דהא רשות היחיד היא בין לעולא בין לרב אשי[24] ולא הוי צריך לאתויי מרב גידל ועוד דהיכי קאמר ואי לא לא הוא כרמלית והרי יש ובקעה אין להן מחיצות ונראה לר"י דהכי פירושו אילימא עד דאיכא מחיצות י' היינו אויר הראוי למחיצות עשרה לאפוקי בקעה מסוככת בפחות מי' על גבי קונדסין[25] דלא הוי כרמלית כיון דאין גבוהה י'[26] והוי מקום פטור ומותר לטלטל בכולו [27]והאמר רב גידל כו': ואם פחותה מארבעה ואמר רב ששת ותופסת עד עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב בית שאין בתוכו עשרה וקרוויו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל בכולו *בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד י' [28]דעד י' הוא דהויא כרמלית למעלה מי' טפחים לא הוי כרמלית וכי הא דא"ל שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מי' למאי הלכתא אילימא דאין רשות היחיד למעלה מי' והאמר רב חסדא [29]נעץ קנה ברשות היחיד וזרק ונח על גביו אפילו גבוה מאה אמה חייב מפני [30]שרה"י עולה עד לרקיע אלא

כגון דאית לה מחיצות וכי הא דאמר עולא א"ר יוחנן[4]*קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה ואפילו כור ואפילו כוריים הזורק לתוכו חייב מ"ט מחיצה היא אלא שמחוסרת דיורין בשלמא רב אשי לא אמר[5] כדעולא אלא עולא מ"ט לא אמר כשמעתיה אמר לך אי דאית לה מחיצות בקעה קרי לה קרפף היא ורב אשי *רה"י קתני: והכרמלית אטו כולהו נמי לאו כרמלית נינהו כי אתא רב דימי א"ר יוחנן לא נצרכה אלא [6]לקרן זוית הסמוכה לרה"ר דאע"ג דזימנין דדחקי ביה רבים ועיילי לגוה כיון דלא ניחא תשמישתיה כי כרמלית דמי כי אתא רב דימי א"ר יוחנן בין העמודין נידון ככרמלית מ"ט אף על גב דדרסי בה רבים כיון דלא מסתגי להו בהדיא ככרמלית דמיא אמר ר' זירא אמר רב יהודה [7]איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית למ"ד בין העמודים כ"ש איצטבא למ"ד איצטבא איצטבא הוא דלא ניחא תשמישתיה [8]אבל בין העמודים דניחא תשמישתיה לא לישנא אחרינא אבל בין העמודים דזימנין דדרסי ליה רבים כרה"ר דמיא אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא לבינה זקופה ברה"ר [9]וזרק וטח בפניה חייב על גבה פטור אביי ורבא דאמרי תרוייהו והוא שגבוה שלשה דלא דרסי לה רבים אבל [10]היזמי [11]והיגי אע"ג דלא גביהי שלשה וחייא בר רב אמר אפילו היזמי והיגי אבל צואה לא ורב אשי אמר [12]אפילו צואה אמר רבה דבי רב שילא כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן [13]אין כרמלית פחותה מארבעה ואמר רב ששת ותופסת עד עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב בית שאין בתוכו עשרה וקרוויו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל בכולו *בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד י' [14]דעד י' הוא דהויא כרמלית למעלה מי' טפחים לא הוי כרמלית וכי הא דא"ל שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מעשרה ואוקימנא בכרמלית, ואקילו בה רבנן מקולי רה"י דאי איכא מקום ד' על ד' הוא דהויא כרמלית ואי לא מקום פטור הוא, מקולי רה"ר נמי דעד י' הויא כרמלית למעלה מי' לא הויא כרמלית אלא מקום פטור. **הא** דרב גידל דאמר בית שאין בתוכו עשרה טפחים וקירויו משלימו לעשרה, על גגו מותר לטלטל בכלו, כי כרה"י הוא חשוב, דאמרינן בכי האי גונא גוד אסיק מחיצתא. בתוכו אין מטלטלין בו אלא בד' אמות, מ"ט כיון דלא חזי לדירה אין המחיצות מועילות, אלא כמו שאין שם מחיצות דמו.

על גבה פטור. כדמוקי לה אביי ורבא בגבוהה ג' דלא דרסי בה רבים דהוי מקום לעצמה: **היזמי.** דורלא"י: **היגי.** איגלטי"ר: **אע"ג דלא גבוה ג'.** הוי מקום פטור לעצמו דלא דרסי בה רבים עליה שלא יזוקו: **אפילו היזמי והיגי.** דדרסי עליה בסנדליהון אבל צואה אע"ג דלא גבוה לא דרסי עלה ורב אשי אמר אפילו צואה: ה"ג **אין כרמלית פחותה מד'.** רוחב ואי לא מקום פטור הוא ומותר לכתחלה להוציא משם לרשות הרבים ולרה"י: **ותופסת.** בגובה עד י' ולקמיה מפרש לה: **אילימא דאי איכא מחיצה י' כו'.** כגון בקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקפה לדירה: **וקירויו משלימו.** עודי קירויו: **על גגו.** דגבוה י' הוי רה"י ומותר לטלטל בכולו: **אלא בד'.** דכיון דלא גבוה המחיצה י' הוי כרמלית. אלמא איפכא שמעינן לה: **דעד י' הוי כרמלית.** אויר של בקעה או של יש או של קרפף יתר על בית סאתים תופס את שמו עד י' אבל למעלה מי' אין שם כרמלית על אוירו בדבר שאינו מסויים כגון פני לגיהנם או פני כותל או קלט מן האויר למעלה מי' מותר להוציא לכתחילה משם לרה"י ולרה"ר דאין שם כרמלית עליו דאויר למעלה מי' ברה"ר לאו רה"ר הוא כדתנן לקמן [ק.] למעלה מי' זורק באויר גבי כרמלית נמי לאו כרמלית הוא. ובדבר מסויים כגון ראש עמוד וגב לגיהנם ליכא לאוקמיה דאי אית ביה ארבעה פשיטא דלמעלה מעשרה לא הוי כרמלית דהא אפילו עמוד ברשות הרבים רשות היחיד הוא ואי דלית ביה ארבעה ולמטה מעשרה מי הוי כרמלית הא קאמר אין כרמלית פחותה מארבעה ואי בדקאי בכרמלית וכיון דלית ביה ד' הוי [31]שם הכרמלית עליו אם כן מצינו חומר בכרמלית מרשות הרבים דאילו ברשות הרבים כי האי גוונא מקום פטור הוא ובטל ומותר לרשות הרבים ולרשות היחיד ואנן אמרינן בשמעתין [ע"ב] דהאי תופסת עד י' מקולי רשות הרבים הוא הלכך לא מיתוקמא אלא באויר: **אילימא דאין רה"י.** שולטת בחלר באויר למעלה מי' אלא מקום פטור הוא ובטל אף לגבי רה"ר: **נעץ קנה.** סתמיה אין רחב ד': **וזרק.** מר"ה ונח על גביו: **חייב.** כמונח ע"ג קרקע דלא בעי הנחה על גבי מקום ד' ברה"י כדמפרש לקמיה בשמעתין [ח.]: **עד לרקיע.** כל אויר שכנגד רה"י בין אויר חלר בין אויר עמוד בר"ה גבוה י' ורחב ד' כנגדו עד לרקיע שם רה"י עליו: אלא

לא א מיי' פט"ז מהל' שבת הלכה ל סמג לאוין סה טור ש"ע א"ח סי' שמו סעי' ג וסי' שנח סעי' ל:

לב ב ג מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה ד טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף יד: **לג** ד מיי' שם הל' ו: **לד** ה ו מיי' שם הלכה ז טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף י:

לה ז ח מיי' שם הל' ד טוש"ע שם סעיף יא:

מוסף רש"י

קרפף כו' הזורק לתוכו. מרשות הרבים, חייב. מטאת, ואע"ג דלענין איסור טלטול שריה רבנן ככרמלית שאסרו לטלטל בתוכו אלא בד', דלמדוריינהא רשות היחיד גמורה היא, דתמילה היא אלא שמחוסרת דיורין, ומשום הכי אסרי רבנן לטלטולי (עדובין מז:). **נעץ קנה ברשות היחיד.** בתלר גבוה ממחיצת החלר, וזרק. מרשות הרבים, ונח על גביו חייב. דהוי לה כתחה כרה"ר, שאויר רה"י עולה עד לרקיע, אע"ג דאויר רה"ר אינו למעלה משעורה (גיטין עט.).

רבינו חננאל

אוקמ' בבקעה דאית לה מחיצות מדקתני רשות היחיד. קרן זוית הסמוכה לרה"ר ואיצטבא שלפני העמודים ככרמלית נידונין. כל שאין גבוה מן הקרקע ג' טפחים כגון ליבני וכיוצא בה כרה"ר דמי, וכל הגבוה ג' טפחים ואין בו רחב ארבעה זורק ונח על גביו פטור, חדץ מן הזורק ונח על פי הכלב או בפי הכבשן או בידו של אדם וכיוצא בהן המפורשות בהמוצא תפלין, משום דמחשבתו משויא להו מקום, ומפורש בהמוצא תפלין כי האי גונא דכל פחות מג' בארץ כארץ חשיב. וא"ר יוחנן אין כרמלית פחותה מד' ותופסת עד י' טפחים, אבל למעלה מי' מקום פטור הוא, והכי פירושא בפרק הזורק כי הא דאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מעשרה ואוקימנא בכרמלית, ואקילו בה רבנן מקולי רה"י דאי איכא מקום ד' על ד' הוא דהויא כרמלית ואי לא מקום פטור הוא, מקולי רה"ר נמי דעד י' הויא כרמלית למעלה מי' לא הויא כרמלית אלא מקום פטור. **הא** דרב גידל דאמר בית שאין בתוכו עשרה טפחים וקירויו משלימו לעשרה, על גגו מותר לטלטל בכלו, כי כרה"י הוא חשוב, דאמרינן בכי האי גונא גוד אסיק מחיצתא. בתוכו אין מטלטלין בו אלא בד' אמות, מ"ט כיון דלא חזי לדירה אין המחיצות מועילות, אלא כמו שאין שם מחיצות דמו.

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' רב אשי לא אמר כעולא כדעולא אלא עולא מ"ט:

גליון הש"ם

גמ' קרפף יותר מבית סאתים כו' הזורק לתוכו חייב. עי' לקמן פ ע"א ברש"י ד"ה והוא שיש חיוב כו' וד' לקמן ע"ב בכש"י ד"ה מוקף לכרמלית ופע"ג: **שם** רה"י קתני. וע"ש בטהרות פ"ו מ"ו שכלי בית הנגנל רה"י לשבת ושם מ"א איסטווניות רה"י לשבת ופ"ע: **שם** בתוכו אין מטלטלין וכו'. עי' עירובין פט ע"א תוס' ד"ה בתמתיות: **תוס'** ד"ה **אבל** בין העמודים כו' רחב ט"ז אמה. עי' עירובין ו ע"ב תוס' ד"ה וכי תימא:

לעזי רש"י

דורצא"י [רונצ"א]. חוחים.
איגלטי"ר [איגלינטיי"ר]. סנה דוקרני.

מוסף תוספות

א. דאטו אם נעץ קנה ברשות הרבים ומיעטו משש עשרה וכי בשביל זה פקע מניה דין רה"ר. תוס' הרא"ש. ב. שאעפ"י שאין רוחב הלבנה אלא שלשה דסתם לבנות כך הם, ובריה"ר בענין הנחה על גבי מקום אורבע, הני מילי למעלה משלשה אבל למטה משלשה כארעא סמיכתא דמי, אבל בלבנה שהיא גבוהה יותר משלשה [אמרי']. מי' הרא"ש ג' ורבינו חננאל [ועי' מהרש"א, רעק"א]. ג. וכן נראה מדברי רש"י ד"ל. רשב"א. [ועי' ד. דא"כ. תוס' הרא"ש. ה. העני את. תוס' הרא"ש. ו. ולייכא. תוס' הרא"ש. ז. כדתניא חריץ שהוא עמוק י' ורחב ד' דהוי רה"י ואפילו היא גדולה הרבה כיון דאית ליה מחיצות לכו"ע הוי רה"י לשבת. תוס' הרא"ש. ח. בלא מחיצות. תוס' הרא"ש. ט. שאין בו אויר הראוי למחיצה עשרה. תוס' הרא"ש. י. והשתא פריך שפיר. תוס' הרא"ש.